

BOFIT

KIINA

-TIETOISKU

Ajankohtaisia teemoja Kiinan taloudesta ja talouspolitiikasta

Ohjelma

Avaussanat

likka Korhonen, tutkimuspäällikkö, BOFIT (@likkaKorhonen)

BOFIT-ennuste Kiinan taloudelle 2022–2024

Riikka Nuutilainen, vanhempi ekonomisti, BOFIT

Kiinan massiivinen velkavuori – syyt ja seuraukset

Eeva Kerola, vanhempi ekonomisti, BOFIT

Suomen Kiina-riippuvuudesta

Juuso Kaaresvirta, vanhempi ekonomisti, BOFIT (@J_Kaaresvirta)

Suurvaltakilpailu kiihtyy

Jari Sinkari, Ulkoministeriö

Tilaisuudessa on varattu aikaa kysymyksille ja keskustelulle.

Twitterissä
keskustelua voi
käydä hashtagilla
#kiinatietoisku

BOFIT
KIINA
-TIETOISKU

Ajankohtaisia teemoja Kiinan
taloudesta ja talouspolitiikasta

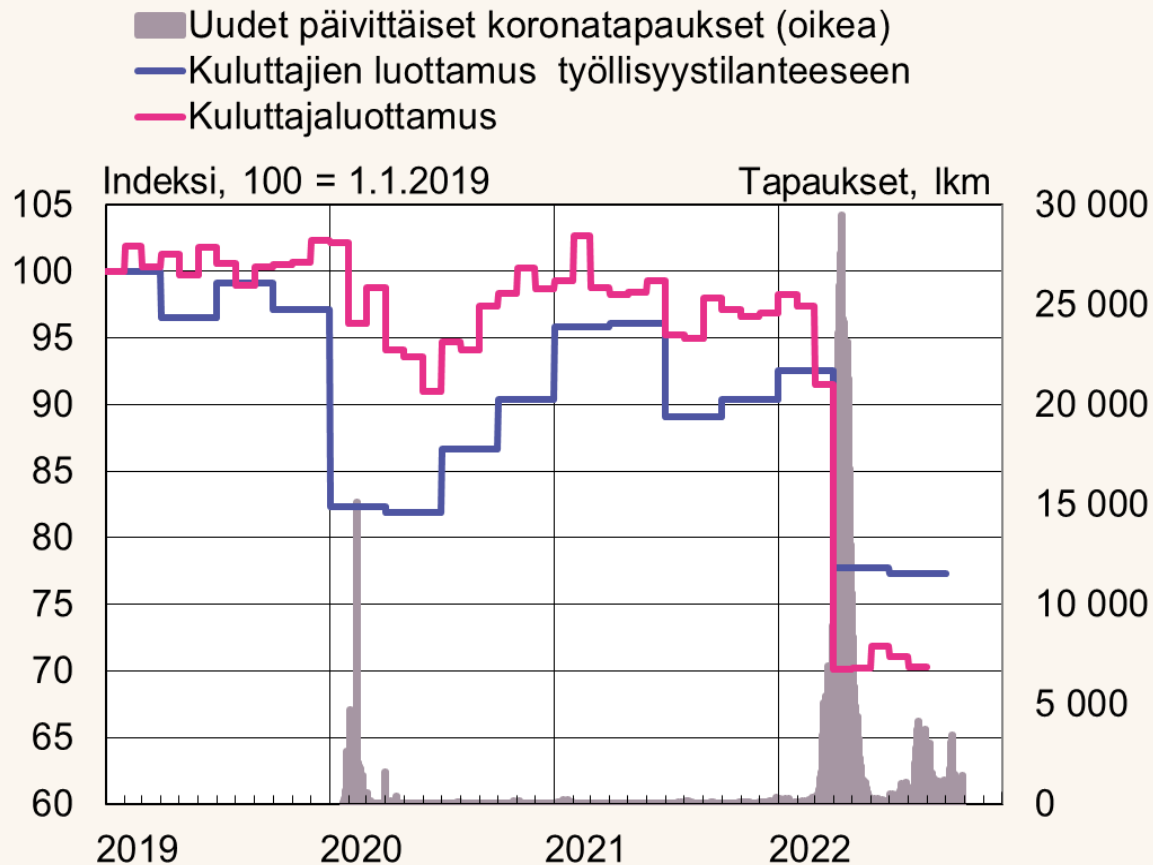

BOFIT Kiina-ennuste 2022–2024

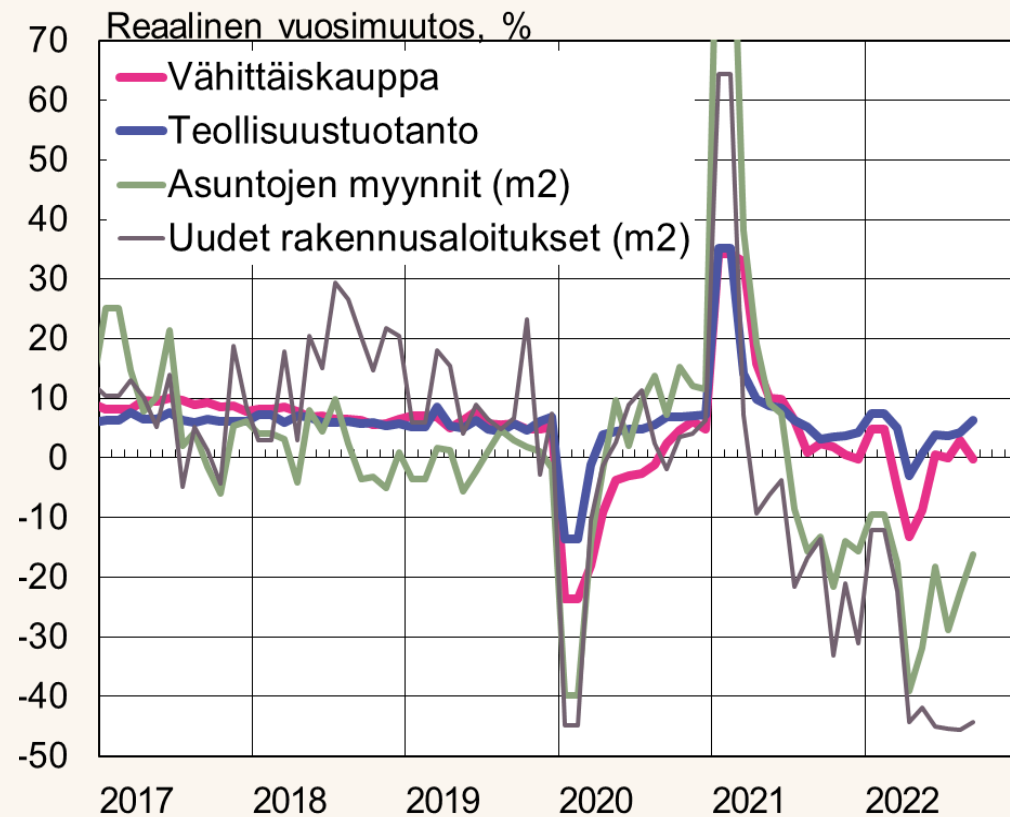
BOFIT Kiina-tietoisku 31.10.2022

Riikka Nuutilainen
Suomen Pankin nousevien talouksien tutkimuslaitos (BOFIT), Suomen Pankki

Koronarajoitukset ja kiinteistösektorin ongelmat ovat heikentäneet talouskasvua

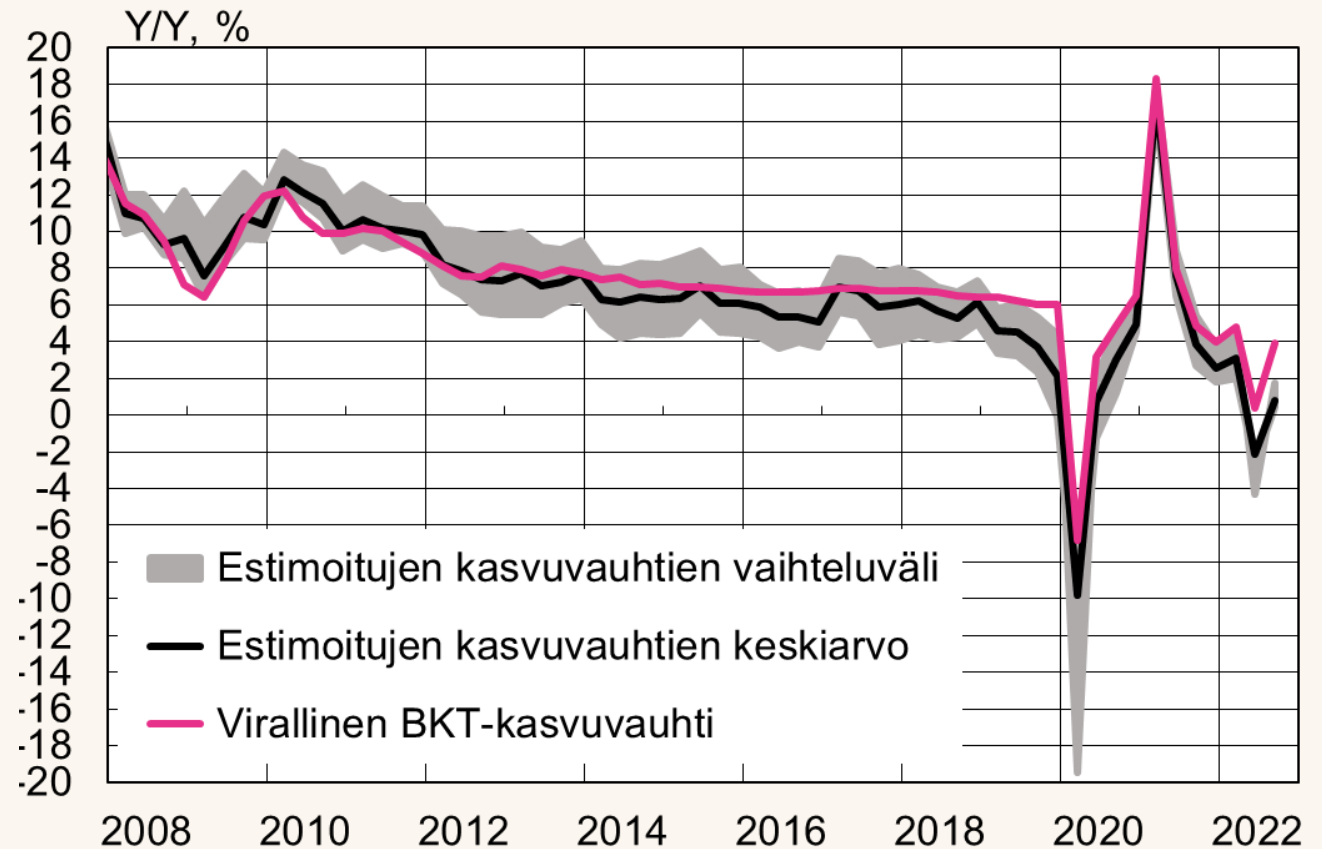
Lähteet: PBoC, NBS, China National Health Commission ja BOFIT

Lähteet: NBS, CEIC ja BOFIT

Virallisten tilastojen arvioidaan jälleen liioittelevan todellista kasvua

- Korkeaksi asetetut vuosittaiset kasvutavoitteet ovat viimekädessä kannustaneet tilastojen kaunisteluun
 - Heinä–syyskuussa BKT kasvoi virallisissa tilastoissa 3,9 % vuodentakaisesta (0,4 % huhti–kesäkuussa)
 - Vaihtoehtoiset laskelmat viittaavat kasvun jääneen tänä vuonna selvästi heikommaksi
 - Tänä vuonna puoluejohto epäsuorasti myönsi, ettei talous yllä asetettuun 5,5 % tavoitteeseen

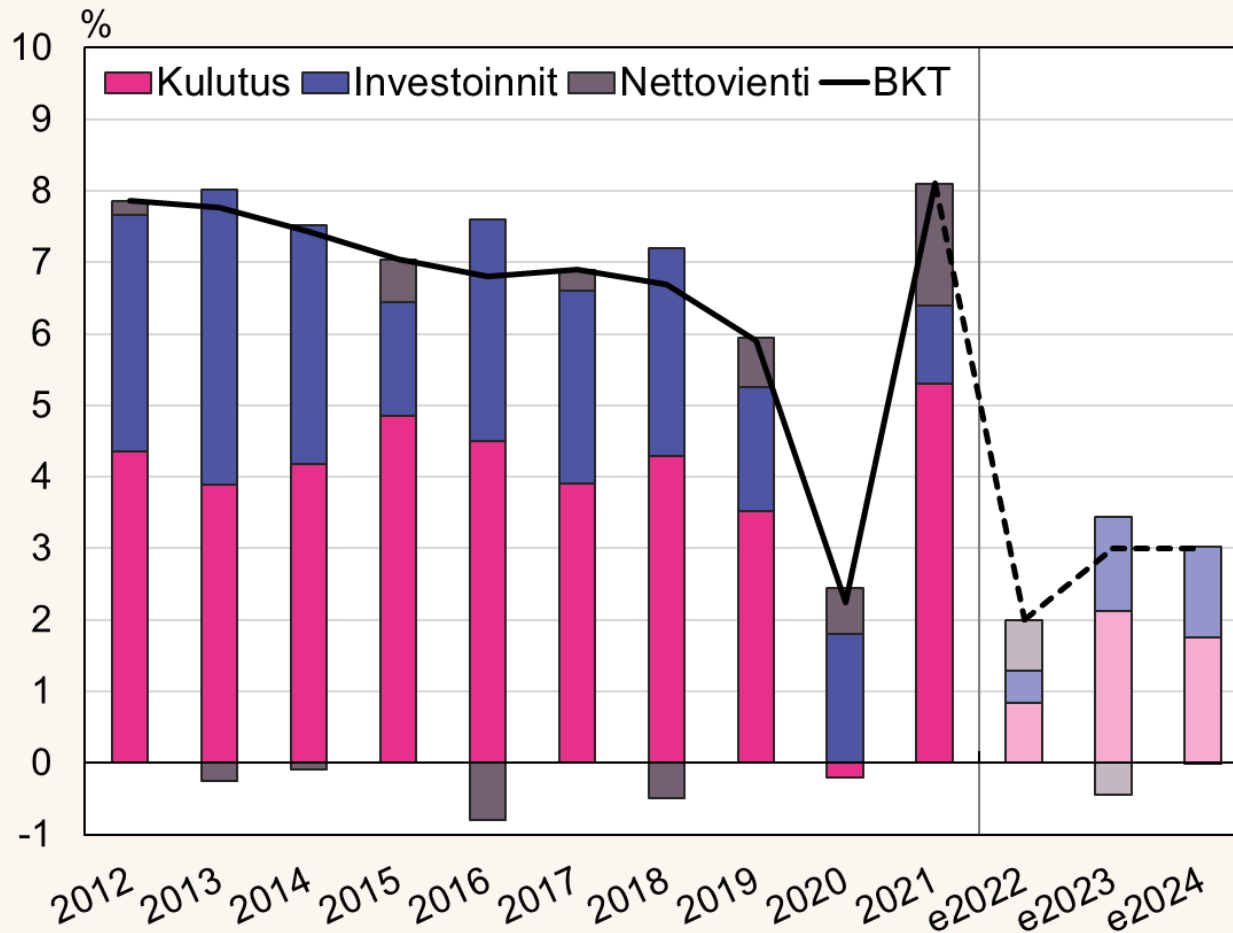

Lähteet: Kiinan tilastovirasto, Macrobond ja Suomen Pankin laskelmat.

Estimaatit perustuvat Kerola, E. (2019) "In search of fluctuations: Another look at China's incredibly stable real GDP growth rates" Comparative Economic Studies 61(3): 359-380

[LINKKI DATAAN](#)

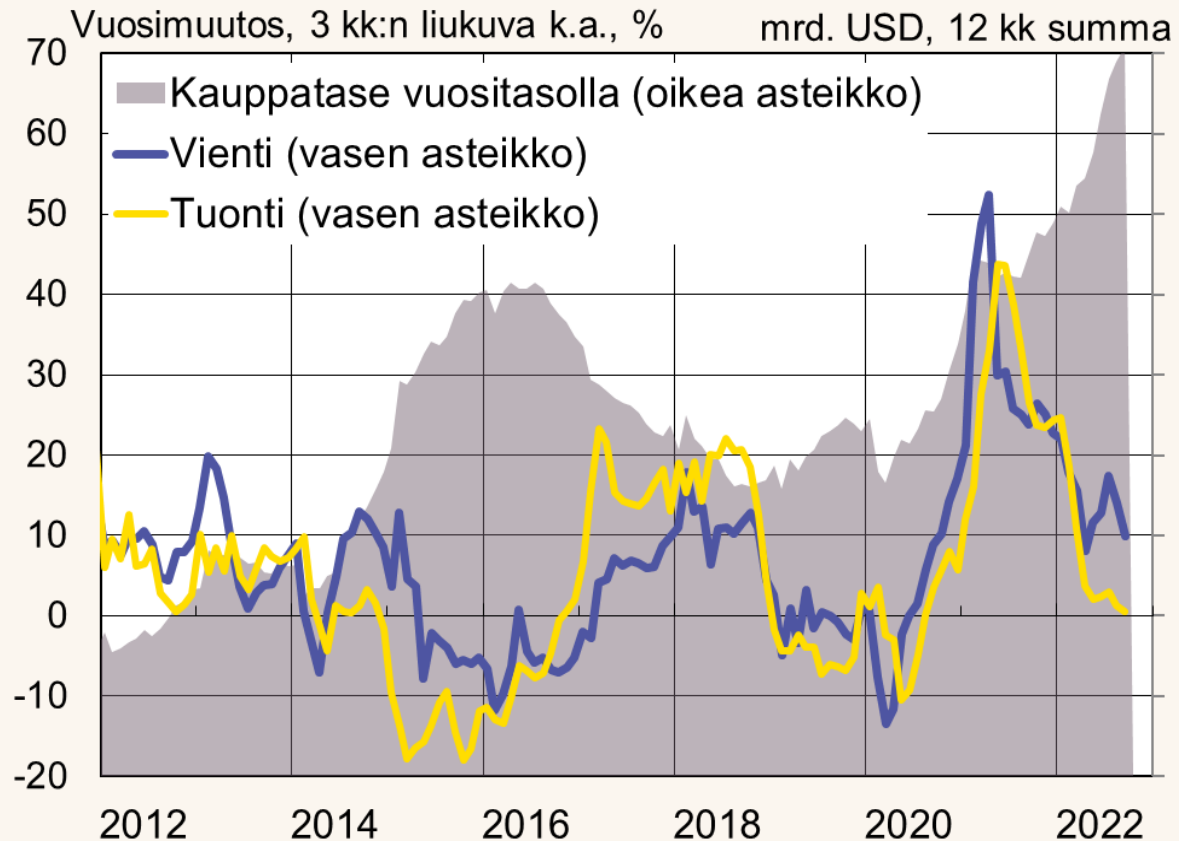
Odotamme kasvun olevan hidasta koko ennustejakson

Lähteet: Kiinan tilastovirasto ja BOFIT

- BOFIT ennuste
2022: noin 2 %
2023: noin 3 %
2024: noin 3 %
- Oletuksia:
 - Epävarmuus koronarajoituksista jatkuu, Kiinan avautuminen kokonaan ei näköpiirissä
 - Rakentamisen pahin alamäki tänä vuonna, mutta ei palautumista aiemmalle tasolle
 - Viennin kasvu hidastuu ensi vuonna
- Kiina kasvaa noin maailmantalouden vauhtia

Viennin kasvu on viime vuodet ollut vahvaa, mutta nyt vientinäkymät heikentyneet

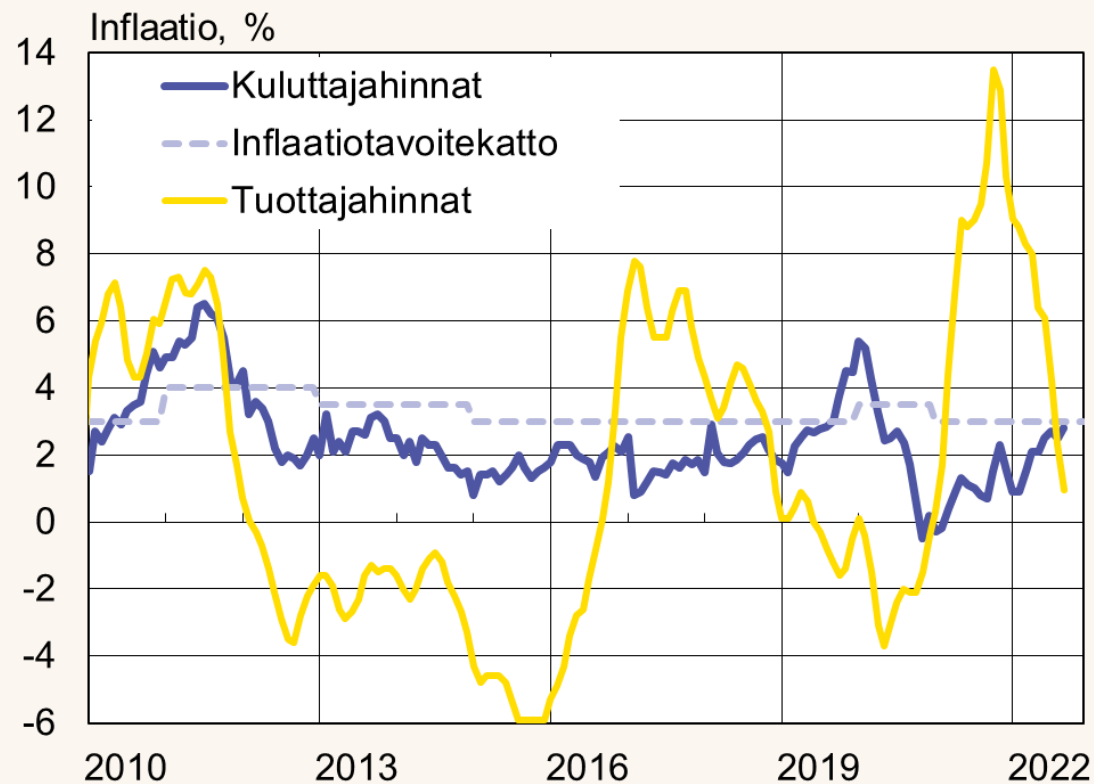
Lähteet: Kiinan tulli ja BOFIT

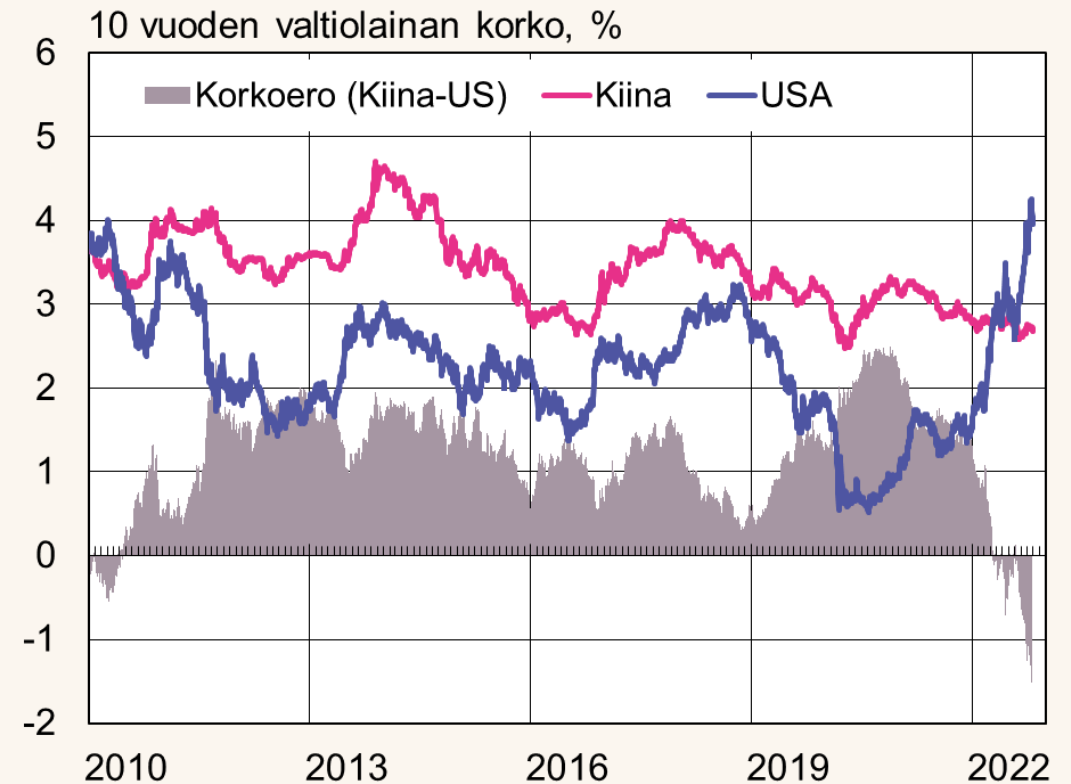
Lähteet: WTO, Macrobond ja BOFIT

Inflaatio ei ole suurena huolena, mutta juanin heikkeneminen ja paine pääoman virtauksesta ulos rajoittavat rahapolitiikan kevennystä

- Tänä vuonna juan on heikentynyt dollaria vastaan 14 %; euroa vastaan juan on suunnilleen viime vuoden lopun tasolla

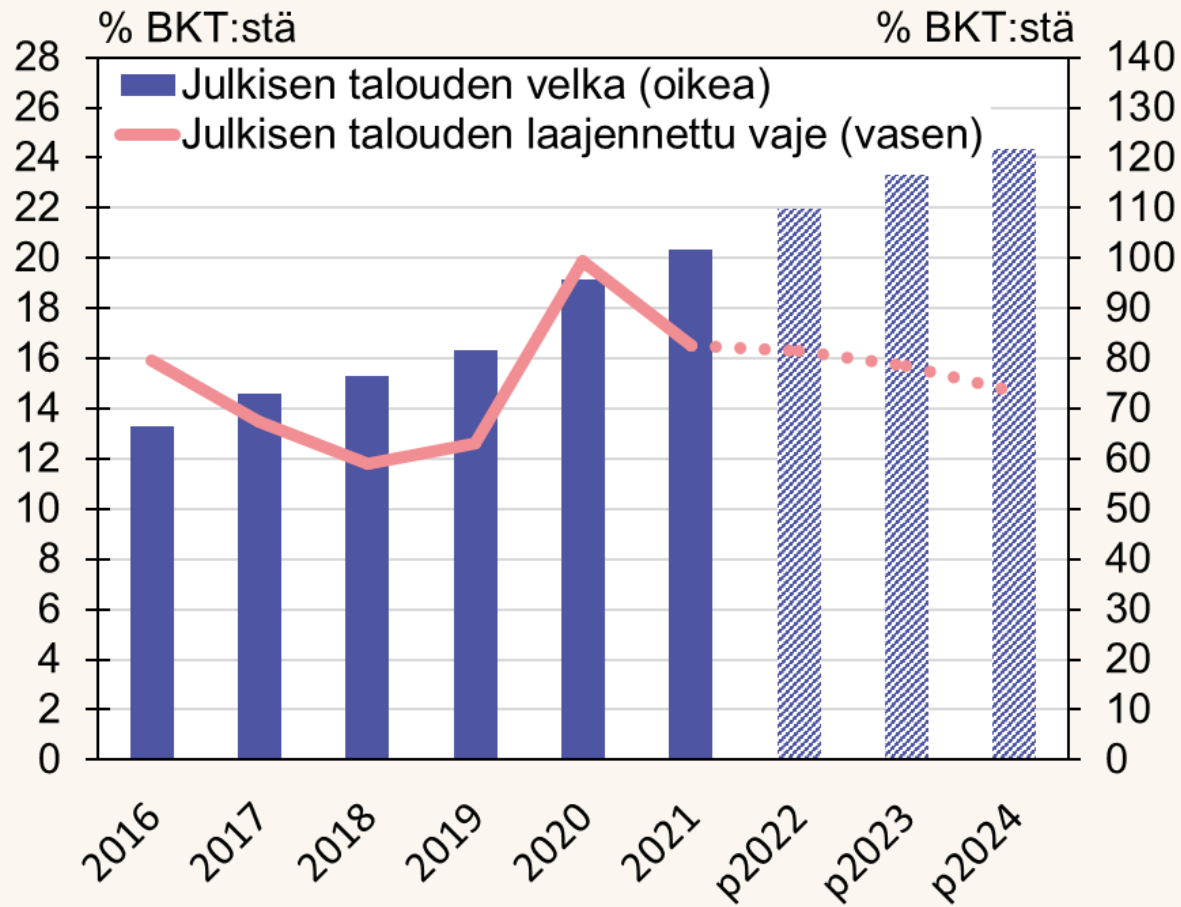

Lähteet: Kiinan tilastovirasto ja Macrobond

Lähde: Macrobond

Elvytysvara on vähentynyt

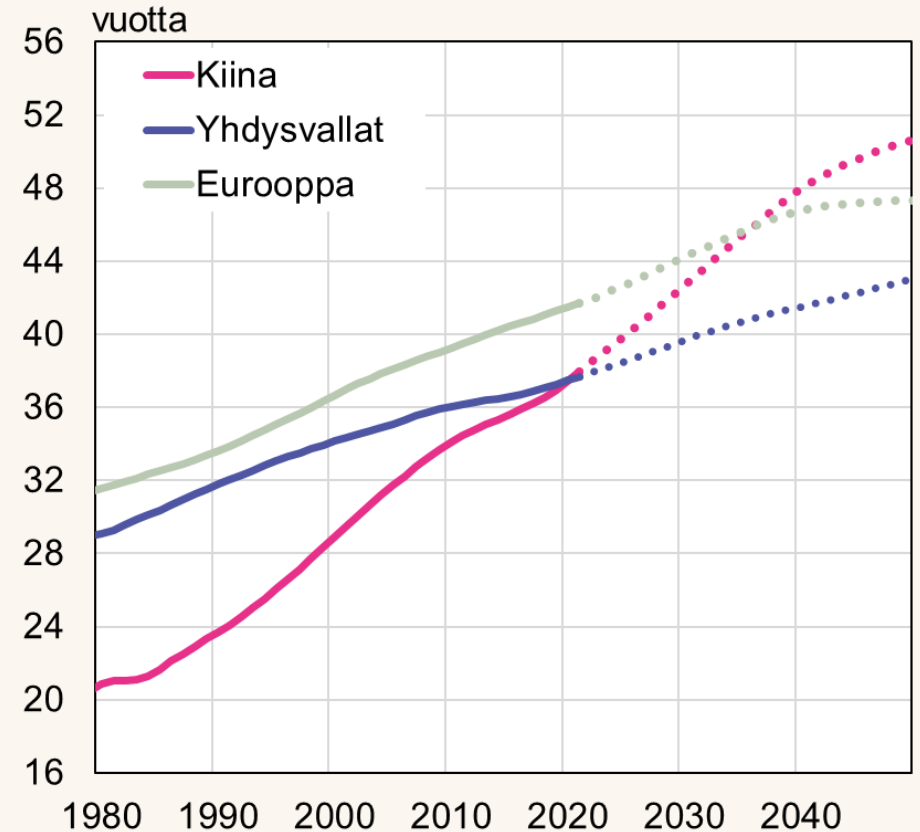
Lähde: IMF Artikla IV 2022

- Elvytysvaraa vähentää velkaantumisen kasvu ja talouskasvun hidastuminen
- Paikallishallinnot ovat vastuussa suurimmasta osasta elvytystoimista ja niiden talous on jo nyt hyvin tiukalla
 - Koronapandemian hoito-, rajoitus- ja tukitoimet ovat lisänneet menoja ja maankäyttöoikeuksien myynnin romahdus vähentänyt tuloja
- Julkisen sektorin alijäämät tulevat jatkumaan hyvin suurina, vaikka mittavaan talouselvytykseen ei ryhdyttäisikään

Pidemmällä aikavälillä rakenteelliset tekijät painavat kasvua

- Ikääntyminen tulee olemaan huomattavan nopeaa
 - Työikäinen väestö supistunut jo 7 vuotta, nyt väkimääräkin kääntynyt laskuun
- Tuottavuuden kasvu on jäänyt hitaaksi
 - Reformit uupuvat ja poliittinen ohjaus lisääntynyt
- Investointivetoinen kasvu on tullut tiensä päähän investointien kannattavuuden heiketessä
 - Kasvattaa talouden riskejä ja epätasapainoja
 - Kulutukseen perustuvaan kasvuun siirtymistä tulisi tukea kasvattamalla sosiaaliturvaa ja järkevöittämällä koronapolitiikkaa
- Ilmastonmuutoksella on myös pitkäaikaisia negatiivisia talousvaikutuksia
 - Mahdollisimman pikaisia toimia tarvittaisiin saastumisen vähentämiseksi

Mediaani-ikä ja YK:n ennuste

Lähde: YK Population prospects

Lokakuun puoluekokouksen anti oli ideologian ja puolueen vallan vahvistaminen, uusia avauksia ei nähty

- Valtaa on keskitetty enemmän Xi Jinpingille, joka jatkaa puolueen ja Kiinan johdossa ilman seuraajaehdokasta
- Uudessa politbyroon pysyväiskomiteassa on vain Xin lojalisteja, riski kasvaa yksipuoliselle politiikalle ja mahdollisille politiikkavirheille
- Talousaiheet jäivät taka-alalle; valtion roolia taloudessa halutaan vahvistaa
- Turvallisuuskysymykset nousivat keskeisiksi, suurvaltakamppailun kiristymiseen Kiina vastaa korostamalla omavaraisuutta ja vahvistamalla teollisuuspolitiikkaa

Kuvan lähde: Nikkei Asia

Ennusteen riskit ovat lisääntyneet

- Kolmatta vuotta jatkuva koronapandemia ja rajoitustoimet ovat lisänneet talouden haavoittuvuuksia
 - Yläsuuntainen riski on, jos Kiina päättäisi luopua nollakoronapolitiikasta ja avata rajojaan ennusteessa odotettua aiemmin
- Rahoitusmarkkinariskit ovat kohonneet nopean velkaantumisen, kiinteistömarkkinoiden ongelmien ja koronatoimien johdosta
 - Vaikka valtion odotetaan pystyvän estämään kiinteistösektorin ongelmien laajenemisen laajasti talouteen, tulee niiden hoitaminen vaatimaan paljon varoja
- Suurvaltakamppailu Kiinan ja Yhdysvaltojen välillä jatkuu ja sen mahdollinen kiristyminen aiheuttaa riskejä kaikille Kiinan kanssa tekemisissä oleville yrityksille
- Geopoliittiset riskit lisääntyneet Venäjän aloitettua hyökkäyssodan Ukrainassa ja Kiinan pitäessä esillä tavoitteitaan Taiwanin suhteen
 - Kiinan asemoituminen poliittisesti Venäjän leiriin on lisännyt jännitteitä Kiinan ja länsimaiden välillä ja johtanut Kiina-riskien uudelleenarviointiin
 - Kaikki osoitukset Kiinan halusta vähentää geopoliittisia jännitteitä olisivat tervetulleita

Kiitos!

Tuore BOFIT Kiina-ennuste:

<https://www.bofit.fi/fi/seuranta/ennusteet/viimeisin-kiina-ennuste/>

bofit.fi

Kiinan massiivinen velkavuori – syyt ja seuraukset

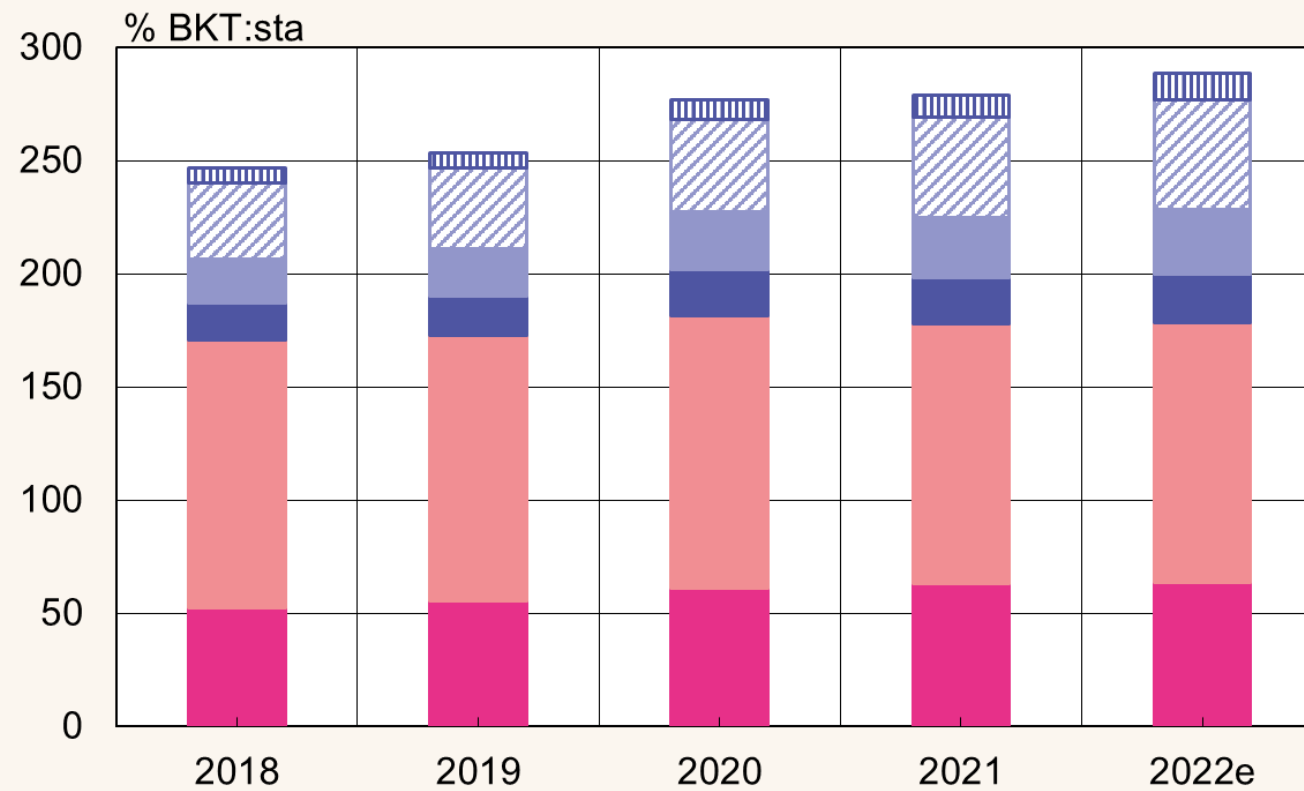
BOFIT Kiina-tietoisku 31.10.2022

Eeva Kerola

Suomen Pankin nousevien talouksien tutkimuslaitos (BOFIT), Suomen Pankki

Kiinan velka/BKT on kohonnut jo lähes 300 prosenttiin

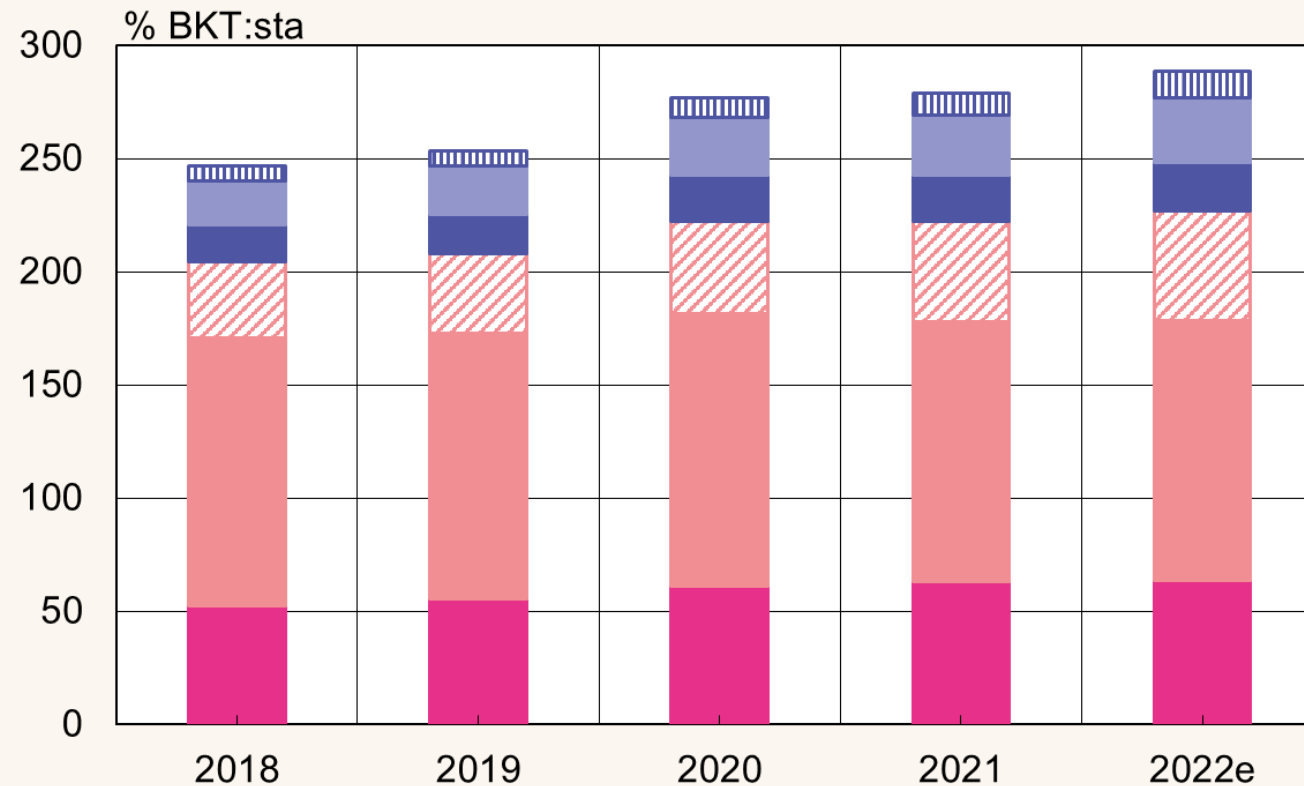
- Kotitaloudet
- Keskushallinto
- Paikallishallinnon rahoitusyhtiöt (LGFV)
- Yritykset
- Paikallishallinto
- Julkiset rahastot (mm. infra)

Lähde: IMF. Vuosi 2022 on ennuste

Ja valtaosa tästä on yksityistä, erityisesti yritysvelkaa

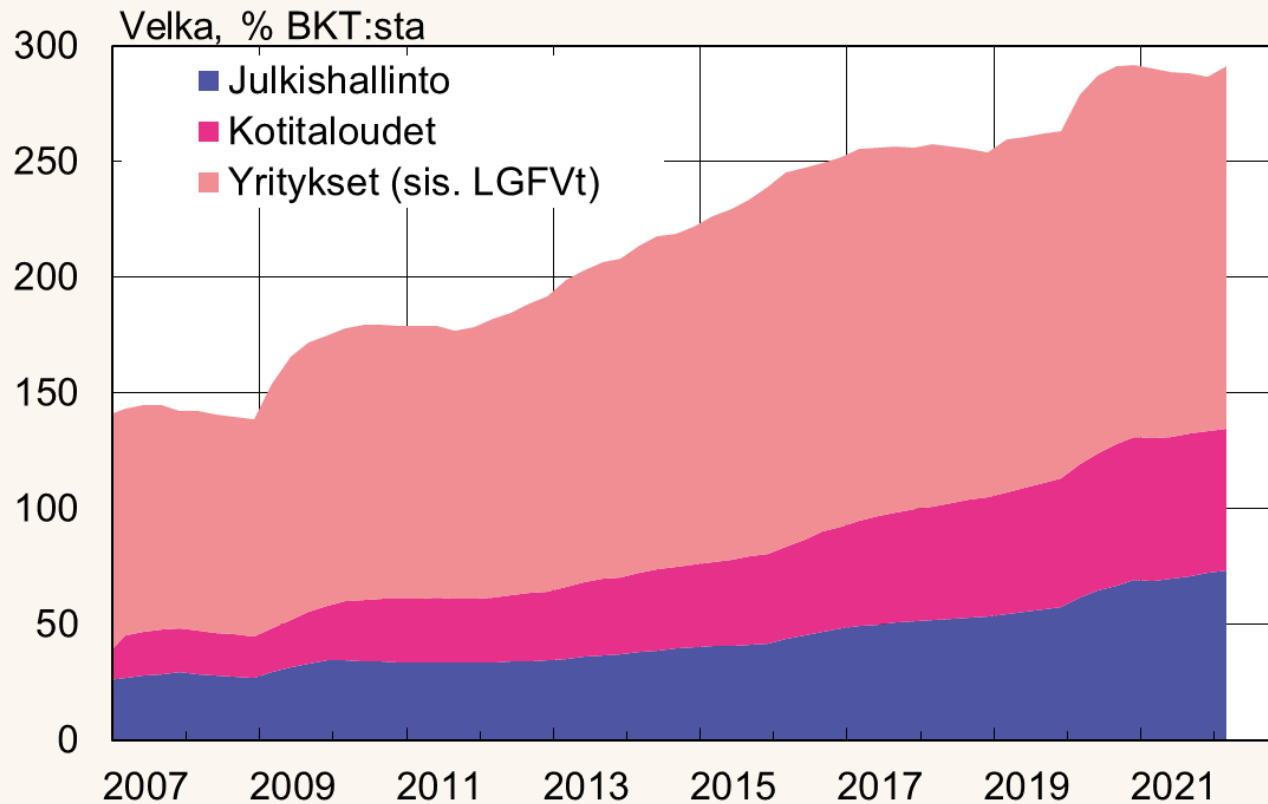
- Kotitaloudet
- Keskushallinto
- Paikallishallinnon rahoitusyhtiöt (LGFV)
- Yritykset
- Paikallishallinto
- Julkiset rahastot (mm. infra)

Lähde: IMF. Vuosi 2022 on ennuste

Miten tähän on tultu?

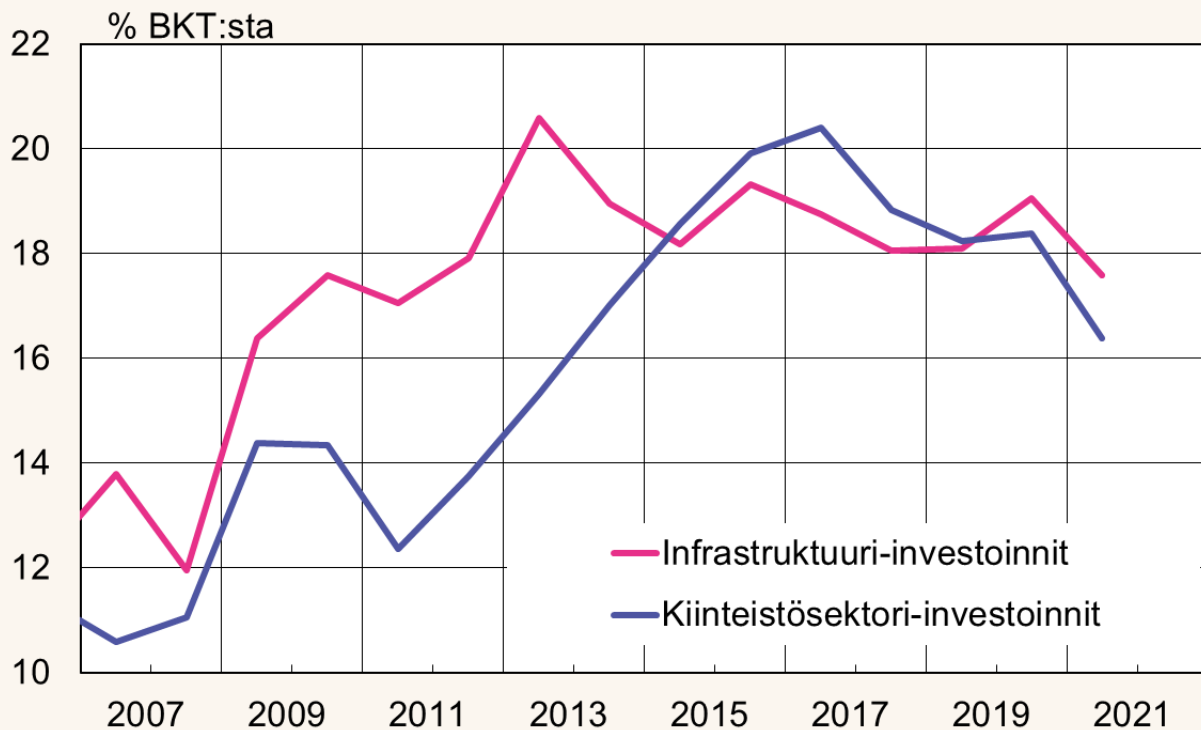
Velkaantuminen alkoi toden teolla finanssikriisin jälkeisessä elvytyshuomassa

Lähde: BIS.

- Millä tukea helposti kasvua?
 - Infrastruktuuri- ja rakennusinvestoinneilla
- Elvytysrahat kolmelta taholta: keskus- ja paikallishallinto sekä pankit
 - Paikallishallinnoilla ei ylimääräisiä varoja, ei saanut rahoittaa itseään markkinoilta/ pankista → apuun tulivat omat rahoitusyhtiöt (LGFV)
- Konsepti todettiin toimivaksi

Taloutta on senkin jälkeen tuettu valtavilla investoinneilla infrastruktuuriin ja pönkittämällä kiinteistösektorin kasvua

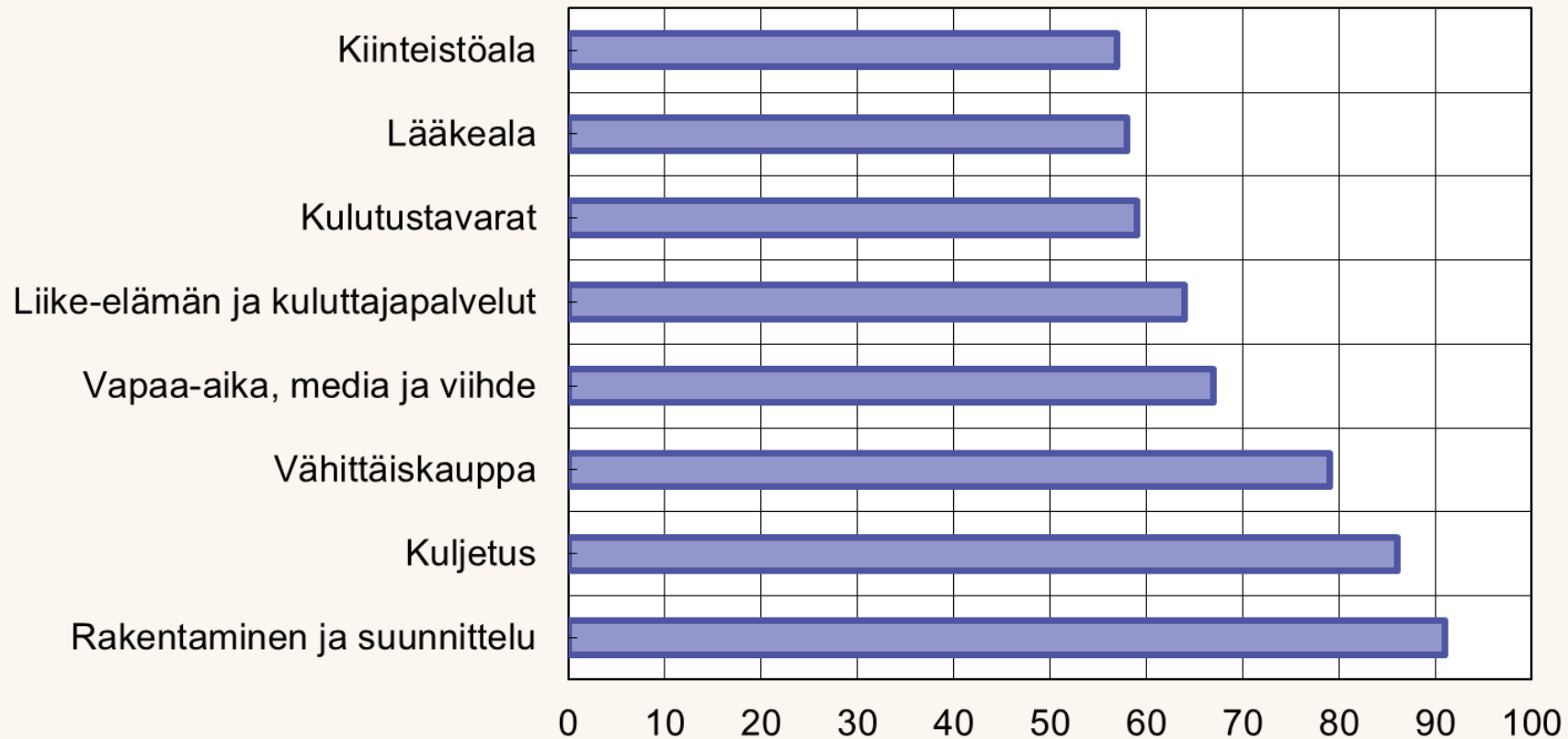

Lähteet: Kiinan tilastoviranomainen NBS, Macrobond ja BOFIT.

- Vuonna 2012 julkistettu tavoite kaksinkertaistaa reaalin bruttokansantuote 10 vuodessa ohjasi talouspoliittista päätöksentekoa ja kasvatti velkaantumista
- Vuosien 2011–2017 välillä kiinteistösektori-investoinnit paisuivat viidennekseen BKT:stä
- Velkaa oli helppo saada, moni yritys lähti hakemaan kasvua myös oman sektorinsa ulkopuolelta

Monilla eri sektoreilla valtaosa yrityksistä korkeasti velkaantuneita

■ Korkeasti velkaantuneiden* yritysten osuus sektoreittain, %

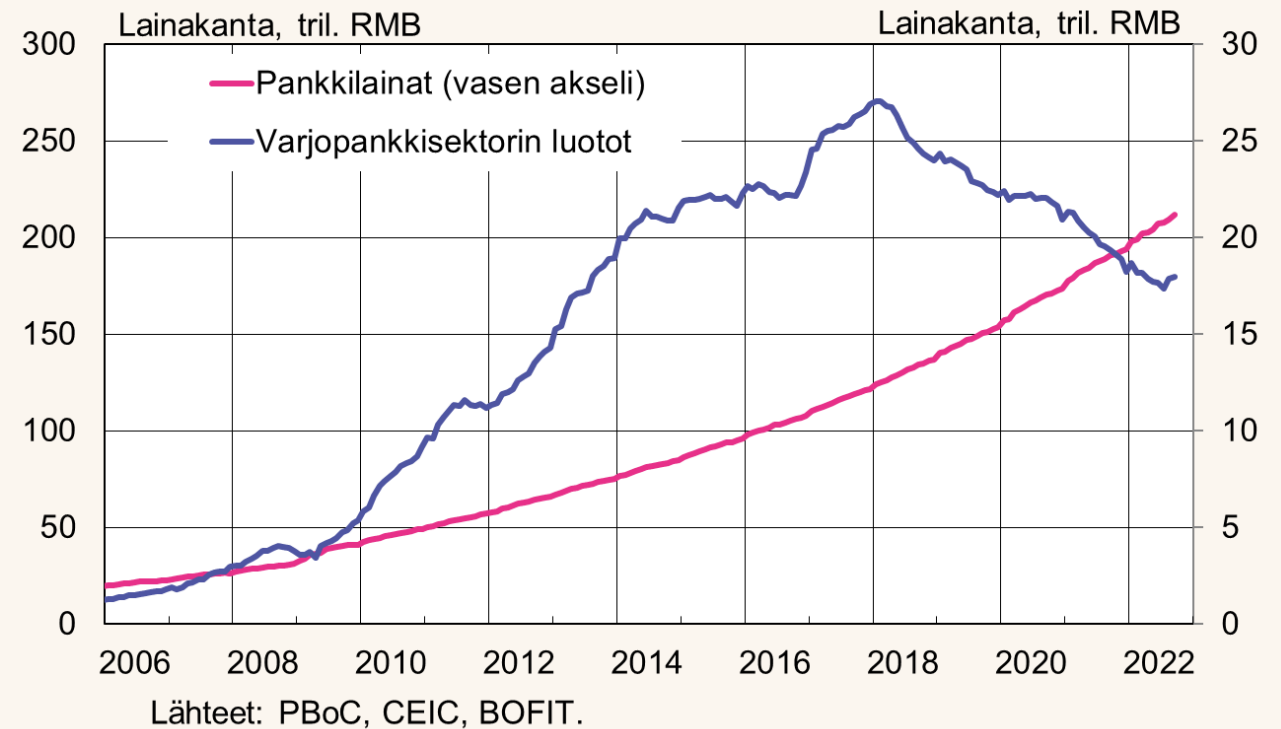
* Vapaa kassavirta vähemmän kuin 12 % velan määrästä.

Lähde: S&P Global Ratings, BOFIT.

Onko tilannetta yritetty korjata?

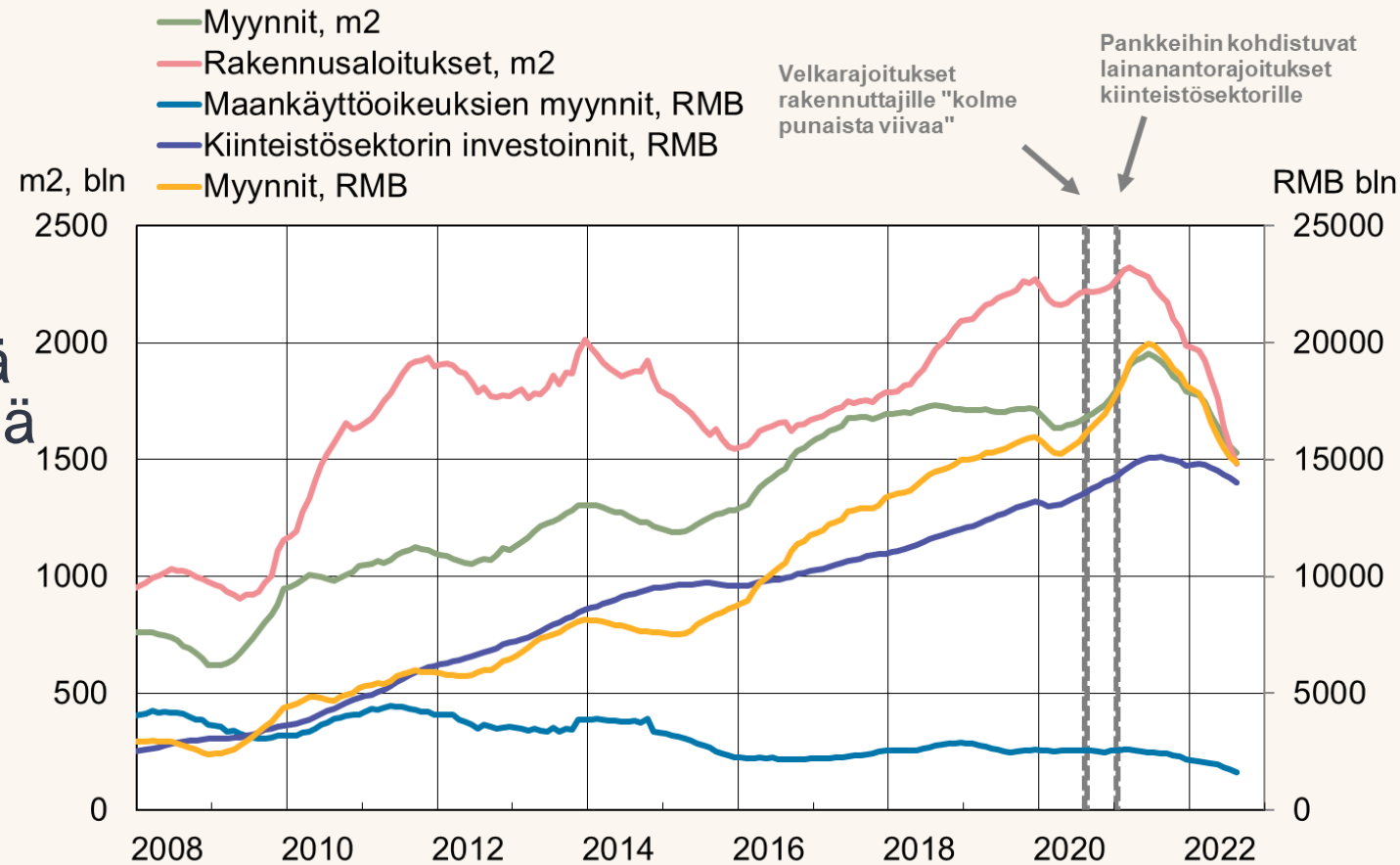
Kiinassa velkaantuneisuus on tiedostettu ongelma, ja aina välillä sille tehdäänkin jotain

- Kiinassa tasapainoillaan: velan ja rahoitusmarkkinariskien vähentäminen vs. vakaus ja talouskasvu
- Päätöksistä usein peräännytty, jos talouskasvu vaarantuu
- Toisinaan päätökset pitävät
 - Varjopankkisektorin kasvuun puututtiin päättäväisesti, ja vuodesta 2018 sen luottokanta on jatkuvasti pienentynyt
 - Toiminta saattaa tosin vain siirtyä muualle

Kiinteistösektorilla velkaantuneisuuden suitsiminen on aiheuttanut isoja ongelmia rakennuttajille

- Alamäki jatkunut kesästä 2021
 - Taustalla rajoitukset velkaantumiselle, rakennuttajat rahoitusvaikeuksissa
 - Talouskasvu on kärsinyt, kysyntä ei näytä vielä elpymisen merkkejä → mielenosoituksia, boikotteja
- Silti nyt näyttää siltä, että tavoitteesta pidetään kiinni
 - Ei laajamittaisia pelastusoperaatioita
 - Kiinteistösektori ajautuu enemmän valtion syliin

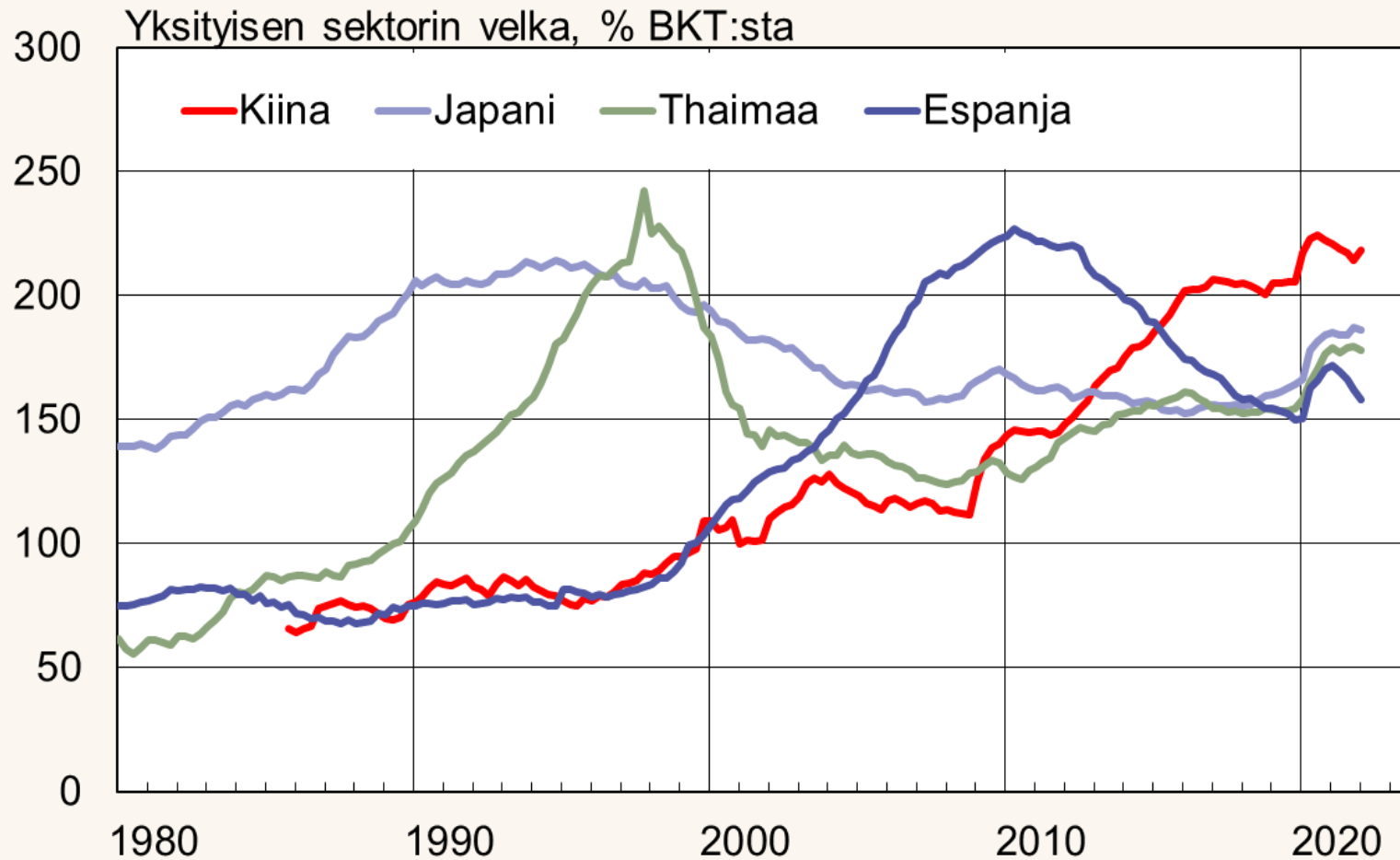
Lähteet: National Bureau of Statistics, BOFIT.

Paikallishallintojen omat rahoitusyhtiöt LGFV:t seuraavana kriisiytymisvaarassa

- IMF:n arvio: 10 000 yritystä, n. 2000 suurimman taseet 120 % BKT:stä
- Omat tulovirrat pieniä, jatkuva tarve uudelle velalle
- Nyt kiinteistösektorin ongelmien myötä paikallishallintojen tulovirrat vähissä → valjastaneet LGFV:t ostamaan itseltään maata, osin velalla
 - 25 % maanmyynnistä 2022Q1, vs. 9% vuotta aiemmin
- Samaan aikaan keskushallinto haluaa kiristää LGFV:den rahoituksen saantia ja vähentää piilovelkaa
 - Suurin riski köyhemmissä maakunnissa. Riskiä lisää paikallisten pankkien ja LGFV:den keskinäinen riippuvuus
 - Rikkaimmille maakunnille tehtävä on helpompi: Shanghai ja Guangdong ovat jo luvanneet nollata piilovelkansa
- Velkaantumiskehityksen kääntäminen tärkeää, mutta riskit virheisiin olemassa jos päätöksiä ei koordinoida

Selviytyykö Kiina veloistaan?

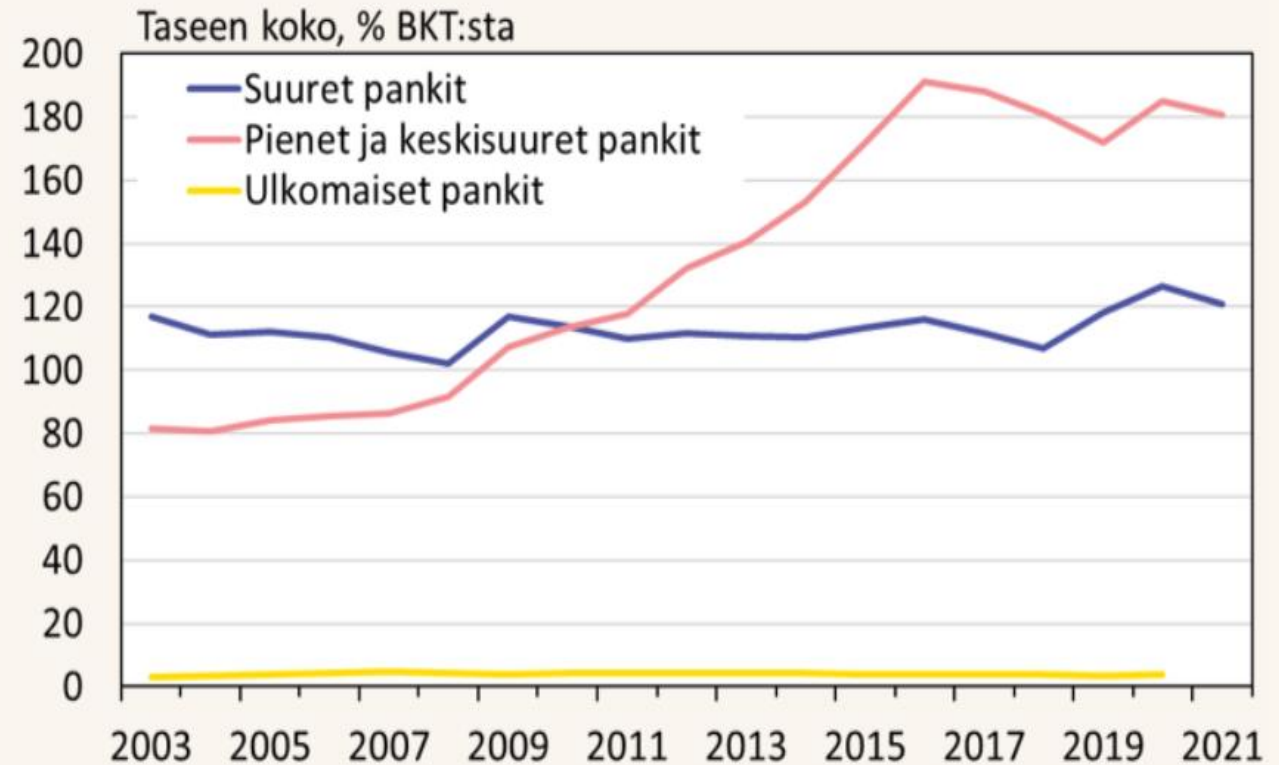
Näin korkeita velkatasoja ei olla ennen nähty ilman jonkinlaista romahdusta

Lähde: BIS Total credit to private sector, % of GDP.

Erityisesti pienet ja keskisuuret pankit vaikeuksissa

- Pk-pankkien osuus kasvanut 2010-luvulla, ongelmat nousseet viime vuosina esille
 - Syynä liian suuret luottoriskit ja nopea kasvu, riippuvuus pankkienvälisistä lainoista, asiakkaiden läpinäkymättömät omistus- ja rahoituskytkökset
 - Systemisten riskien varalle ollaan keräämässä rahoitusvakausrahastoa, valtiollisten roskapankkien sääntelyä helpotettu

Lähteet: Kiinan keskuspankki, CEIC ja BOFIT.

Miten velkaantumiskehitys saataisiin kääntymään?

- Hyvää on se, että suurin osa velasta on rahoitettu kotimaisilla säästöillä
- Tarkoittaa kuitenkin samalla, että taloudessa on institutionaalinen ongelma: liiallinen säästäminen kanavoituu tehottomiin investointeihin ja ylikapasiteetin lisäämiseen
- Velkaantumiskehityksen kääntäminen vaatii rakenteellisia uudistuksia:
 - Uudistuksia verotukseen ja sosiaaliturvaan
 - Vähemmän poliittista ohjailua resurssien käyttöön
 - Riskien oikea hinnoittelu (mm. reittaukset, implisiittiset takaukset, luottojen ohjailu)
 - Luopuminen talouskasvutavoitteista, jotka kannustavat mm. paikallishallinnon virkamiehiä haaskaamaan rahaa turhiin investointeihin

Kiitos!

suomenpankki.fi

Ohjelma

Avaussanat

likka Korhonen, tutkimuspäällikkö, BOFIT (@likkaKorhonen)

BOFIT-ennuste Kiinan taloudelle 2022–2024

Riikka Nuutilainen, vanhempi ekonomisti, BOFIT

Kiinan massiivinen velkavuori – syyt ja seuraukset

Eeva Kerola, vanhempi ekonomisti, BOFIT

Suomen Kiina-riippuvuudesta

Juuso Kaaresvirta, vanhempi ekonomisti, BOFIT (@J_Kaaresvirta)

Suurvaltakilpailu kiihtyy

Jari Sinkari, Ulkoministeriö

Tilaisuudessa on varattu aikaa kysymyksille ja keskustelulle.

Twitterissä
keskustelua voi
käydä hashtagilla
#kiinatietoisku

BOFIT
KIINA
-TIETOISKU

Ajankohtaisia teemoja Kiinan
taloudesta ja talouspolitiikasta

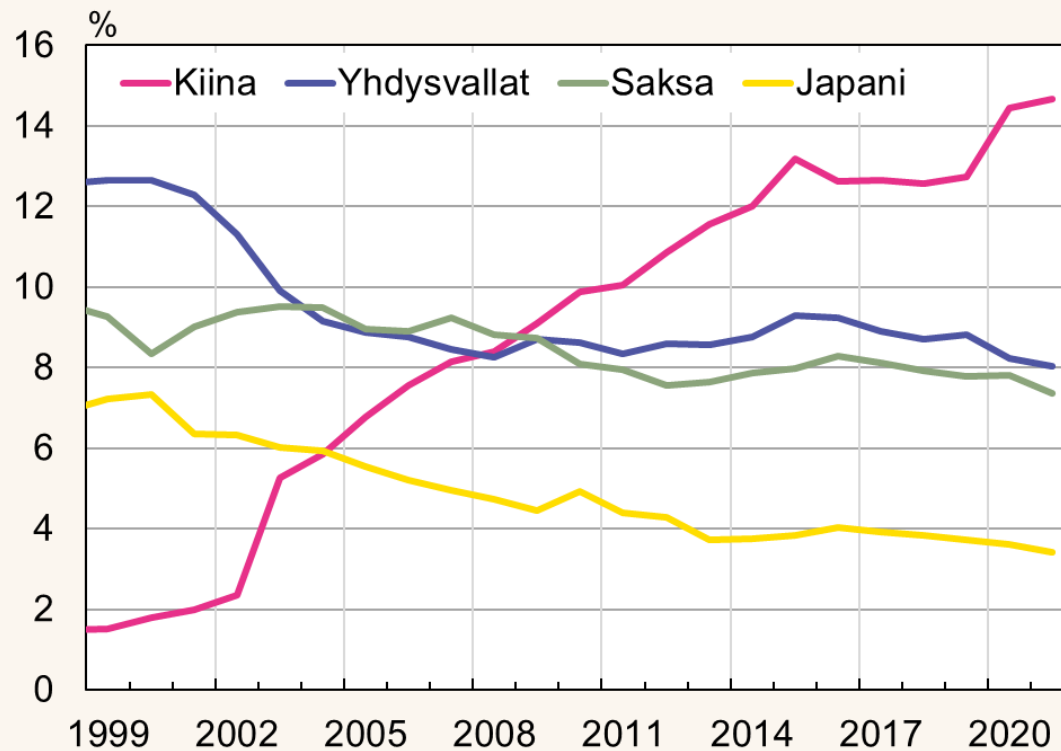
Suomen Kiina-riippuvuudesta

BOFIT Kiina-tietoisku 31.10.2022

Juuso Kaarevirta
Suomen Pankin nousevien talouksien tutkimuslaitos (BOFIT), Suomen Pankki

Yleiskuva: koko maailman Kiina-riippuvuus vaikuttaa suurelta, ja viime vuosina yhä kasvaneelta

Suurimpien viejämaiden osuus maailman tavaraviennistä

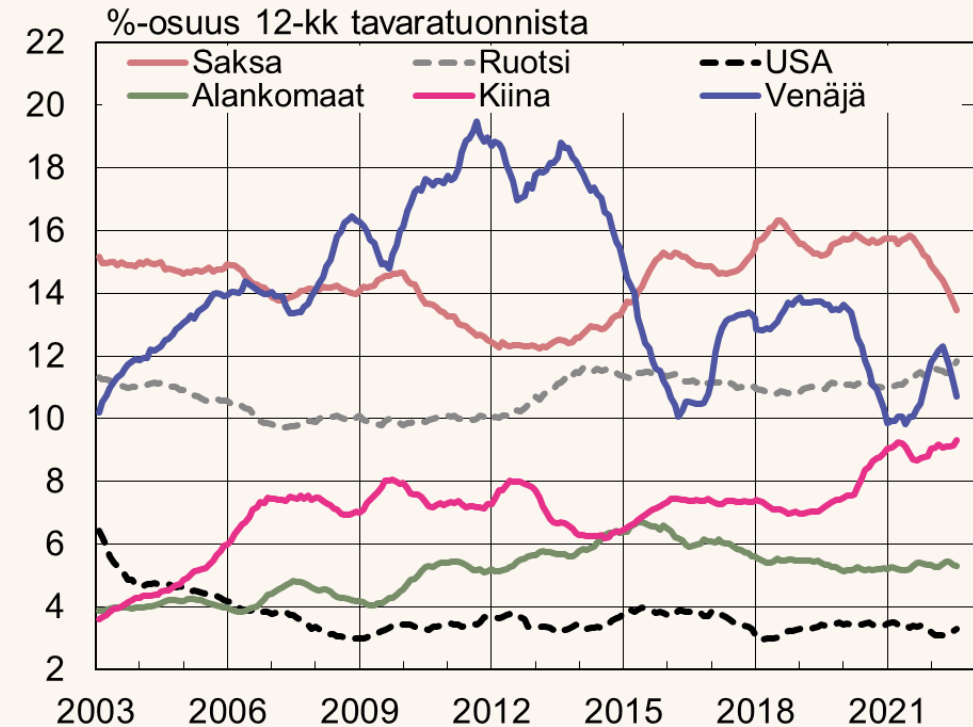
Lähteet: Maailmanpankki WDI ja BOFIT.

- Kiina on maailman toiseksi suurin talous ja selvästi maailman suurin viejä – joissakin tuotteissa maailman johtava valmistaja
- Kiinalla maailman suurin vientiteollisuuden tuotantokapasiteetti sekä hyvät logistiikka- ja alihankintaketjut
 - Näiden muuttaminen vaatisi valtavia tuotannollisia investointeja
- Kiina hyvin tärkeä markkina kansainvälisille yrityksille, ja Kiina on hyötynyt valtavasti ulkomaisten yritysten läsnäolosta
- Me kuluttajat ulkomailla olemme hyötäneet hinta/laatusuhteeltaan hyvistä tuotteista

Kiina on Suomellekin tärkeä kauppakumppani, ja tuomme tavaraa kolmanneksi eniten Kiinasta

- Kiinan osuus tavaratuonnista on 9 %
- Palveluissa Kiina 4-5 % tuonnista; tästä 60 % liike-elämän palveluita, 25 % kuljetusta 2021
- Arvonlisällä mitattuna Kiina on Suomelle neljänneksi tärkein ulkomaisen arvonlisän lähde Saksan, Ruotsin ja Yhdysvaltojen jälkeen

Tärkeimpien maiden osuus Suomen tuonnista

Lähteet: Suomen Tulli, Macrobond ja BOFIT

Kun asiaa aletaan miettimään tarkemmin, tilastoista hyvin vaikea saada täyttä kuvaa riippuvuudesta: Kiina-riippuvuus on luultavasti suurempaa kuin tilastot kertovat

- Emme näe koko tuotantoketjuja, emme tiedä tarkalleen mikä tuotteissa on Kiinalaista alkuperää
- Tuotteen kriittisyys on hankala määrittää tilastoista
- Emme tiedä mihin tuotetta käytetään Suomessa
- Entä kotimainen tuotanto?
- Kansainvälisten rahaliikkeiden määrittämisessä omat vaikeutensa
- Emme tiedä minkälaisia sopimuksia yhtiöillä on, kuinka helppo niistä on irtautua tai edes löytää korvaavaa vaihtoehtoa muualta maailmasta

Arvonlisätilastoista saadaan karkeaa kuvaa Suomen ja muiden maiden Kiina-riippuvuuksista

OECD:n arvonlisätilastot 2018

Kiinalaisen arvonlisän loppukulutus, %-osuus kulutetusta arvonlisästä

Toimiala/sektori (ja sen osuus Suomen arvonlisän kulutuksesta, %)	FIN	FRA	GER	SWE	UK	USA	EU 27
Tekstiilit, vaatteet, kengät ym. (0,6 %)	26	20	19	21	17	30	15
Metallit (0,6 %)	15	17	14	13	17	17	14
Tietokoneet, elektroniikka ja optiset laitteet (1,6 %)	11	19	15	9	12	13	15
Sähkölaitteet (0,8%)	10	15	8	10	13	17	10
Kemia (1,1 %)	9	10	10	9	10	10	9
Kumi- ja muovituotteet (0,6 %)	7	6	5	6	7	9	6
Muut mineraalit kuin metallit (0,6 %)	6	7	7	6	7	11	6
Kalastus (0,1 %)	5	7	16	4	11	11	6
Kaivannaiset (pl. energia) (0,3 %)	5	8	7	5	6	6	6
Metallituotteet (1,2 %)	5	5	4	5	6	8	5
Muu valmistus ja koneiden ja laitteiden korjaus, asennus (1,0%)	5	4	4	6	6	9	4
Maa- ja metsätalous (2,3 %)	5	5	7	5	8	9	5
Kuljetus vesiteitse (0,3 %)	4	8	7	3	3	8	6
Ohjelmointi, konsultointi, tietopalvelut (2,9 %)	4	2	3	4	1	1	2

Lähteet: OECD TiVA ja BOFIT

Suomen tullin mukaan yli 600 tuotteen tuonnista vähintään puolet tulee Kiinasta, joitakin tuotteita ei tuoda mistään muualta (↓lista)

07115100	Agaricus-suvun sienet, väliaikaisesti esim. rikkidioksidikaasulla tai suolavedessä, rikkiä
15119091	Palmuöljy ja sen juoksevat jakeet, myös puhdistetut, mutta kemiallisesti muuntamattomat
20085019	Aprikoosit, valmistetut tai säilötyt, lisättyä alkoholia sisältävät, sokeripitoisuus > 13 pain
20085069	Aprikoosit, valmistetut tai säilötyt, lisättyä alkoholia sisältämättömät mutta lisättyä sol
20089794	Sekoitukset guavoista, mangoista, mangostaneista, papaijoista, tamarindeista, cashew
25253000	Kiillejätteet
29241100	Meprobamaatti *INN*
38253000	Kliiniset jätteet
43021935	Turkisnahat, parkitut tai muokatut, kanin tai jäniksen, kokonaiset, myös jos niistä puutt
43023025	Turkisnahat, parkitut tai muokatut, kanin tai jäniksen, kokonaiset, niiden osat ja leikke
46019310	Punonta- tai palmikointiaineet, näistä aineista valmistetut palmikot ja niiden kaltaiset
54033300	Filamenttilanka, selluloosa-asetaattia, m.l. monofilamenttilanka jonka pituusmassa on
55152211	Kudotut kankaat, joissa on pääasiallisesti mutta < 85 painoprosenttia polyakryyli- tai m
72253010	Levyvalmisteet, työkaluterästä, leveys >= 600 mm, ainoastaan kuumavalssatut, kelatut
84431339	Offsetpainokoneet ja -laitteet, uudet, arkille painavat, arkin koko > 74 x 107 cm
84543010	Valukoneet painevalua varten, jollaisia käytetään metallurgiassa tai metallivalimoissa
84614090	Hammaspyörien viimeistelykoneet metallin, sintrattujen metallikarbidiin ja kermettie

2017-2021 keskiarvo

%-osuus tuonnista	Tuotteta Kiinasta
100 %	17
75 - <100%	190
50 - <75%	408
25 - <50%	807
1 - <25%	2891
>0 - <1%	2039
0 %	8823

Lähteet: Suomen Tulli ja BOFIT

Suomen suurimmat tuontierät, joissa vähintään 25 % tuonnista Kiinasta

	Kiinan %-osuus (min 25 %)	%-osuus koko tuonnista
Tuonti alkuperämaittain		
85171200 Lähettimet, *matkapuhelimet* soluverkkoja varten tai muuhun langattomaan verkkoon	45.8	1.0
84713000 Kannettavat automaattiset tietojenkäsittelykoneet, paino <= 10 kg, jotka sisältävät ai	64.8	0.9
85176200 Laitteet äänen, kuvan tai muun datan vastaanottoon, lähettämiseen, muuntamiseen	41.0	0.8
85177000 Osat puhelimia, puhelinten soluverkkoja tai muita langattomia verkkoja varten sekä i	66.5	0.2
85076000 Litium-ioni-akut (paitsi käytetyt)	26.8	0.2
84718000 Yksiköt automaattisia tietojenkäsittelykoneita varten (paitsi keskus-, syöttö-, tulostus	25.2	0.1
85444290 Sähköjohtimet, enintään 1000 V:n nimellisjännitettä varten, eristetyt, joissa on liittimi	29.3	0.1
84439990 Osat ja tarvikkeet kirjoittimia, kopiokoneita ja telekopiointilaitteita (telefaxlaitteita) vart	27.3	0.1
84733020 Elektroniset rakenneyhdistelmät nimikkeen 8471 automaattisia tietojenkäsittelykone	34.2	0.1
63079098 Sovitetut tavarat, m.l. vaatteiden leikkuukaavat, mitä tahansa tekstiiliainetta, muualle	75.8	0.1
85285210 Monitorit, joita käytetään yksinomaan tai pääasiassa atk-laitteissa, jotka nimikkeess	53.8	0.1
94051098 Katto- tai seinävalaisimet, sähköllä toimivat, jollaisissa käytetään purkauslamppuja (32.8	0.1
64041990 Jalkineet, joiden ulkopohjat ovat kumia tai muovia ja päälliset tekstiiliainetta (paitsi le	45.4	0.1
85049099 Staattisten muuttajien osat, muualle kuulumattomat (paitsi sellaiset elektroniset rake	47.7	0.1

Lähteet: Suomen Tulli ja BOFIT

Samat tuontierät kuin edellä verrattuna EU:n tuontiin (huom. toinen CN8- ja toinen HS6-luokittelu)

Tuonti alkuperämaittain	Kiinan %-osuus (min 25 %)		% -osuus koko tuonnista	
	Suomi CN8	EU HS6	Suomi CN8	EU HS6
85171200 Lähettimet, *matkapuhelimet* soluverkkoja varten	45.8	69.3	1.0	2.3
84713000 Kannettavat automaattiset tietojenkäsittelykoneet	64.8	92.0	0.9	1.5
85176200 Laitteet äänen, kuvan tai muun datan vastaanottamiseksi	41.0	56.4	0.8	1.3
85177000 Osat puhelimia, puhelinten soluverkkoja tai muita	66.5	58.1	0.2	0.3
85076000 Litium-ioni-akut (paitsi käytetyt)	26.8	43.8	0.2	0.3
84718000 Yksiköt automaattisia tietojenkäsittelykoneita varten	25.2	56.6	0.1	0.2
85444290 Sähköjohtimet, enintään 1000 V:n nimellisjännitteellä	29.3	53.0	0.1	0.2
84439990 Osat ja tarvikkeet kirjoittimia, kopiokoneita ja tele	27.3	36.4	0.1	0.3
84733020 Elektroniset rakenneyhdistelmät nimikkeen 8471	34.2	53.8	0.1	0.6
63079098 Sovitetut tavarat, m.l. vaatteiden leikkuukaavat, n	75.8	72.7	0.1	0.3
85285210 Monitorit, joita käytetään yksinomaan tai pääasias	53.8	?	0.1	?
94051098 Katto- tai seinävalaisimet, sähköllä toimivat, jolla	32.8	88.1	0.1	0.1
64041990 Jalkineet, joiden ulkopohjat ovat kumia tai muovia	45.4	62.6	0.1	0.2
85049099 Staattisten muuttajien osat, muualle kuulumattor	47.7	45.5	0.1	0.0

Lähteet: Suomen Tulli, YK Comtrade ja BOFIT

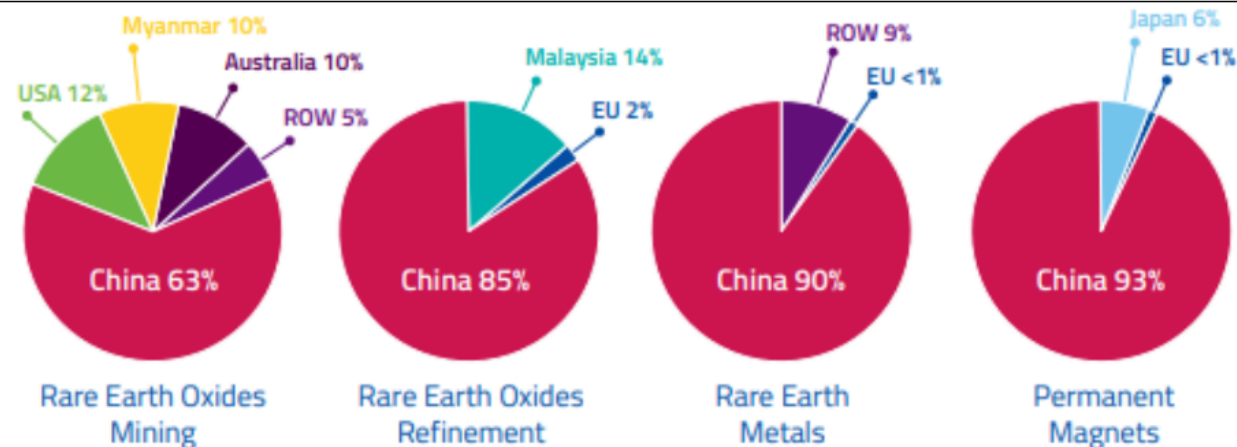
EU:ssa kriittiset riippuvuudet nousivat keskusteluun koronapandemian aikana

- Kriittiset raaka-aineet, Kiina vahva monissa.
- Lääkkeiden vaikuttavat osat, Kiina (ja Intia) keskeisiä tuottajia
- Kemikaalit, Kiina joissakin tärkeä tuottaja
- Li-ion akut, Kiina näissä suuri toimija
- Aurinkopaneelit, Kiina keskeinen toimija koko tuotantoketjussa
- Puhdas vety, tähän Kiina panostaa voimakkaasti
- Pilvipalvelut (cloud and edge computing)
- Kyberturvateknologia ja kyvykkyydet, Kiina vahva laitteiden osalta, mutta Kiina on tulossa myös softapuolella
- Puolijohteet, Kiina on tärkeä tuottaja pl. edistyneimmät sirut

EU määritellyt 30 kriittistä raaka-ainetta: joukossa ovat mm. harvinaiset maametallit, joissa Kiina on erittäin vahva koko tuotantoketjussa

- Kiina kattaa
 - 98 % EU:n tarvitsemista harvinaisista maametalleista
 - Yli 80 % EU:n tarvitsemista magnesiumista ja vismutista
 - Monissa muissakin kriittisissä raaka-aineissa merkittävä tuottaja ja lähde EU-maille

Figure 1: Chinese dominance over the rare earth permanent magnets value chain

Source: ERMA (2021)

Lähde: EU strategic dependencies and capacities: second stage of in-depth reviews

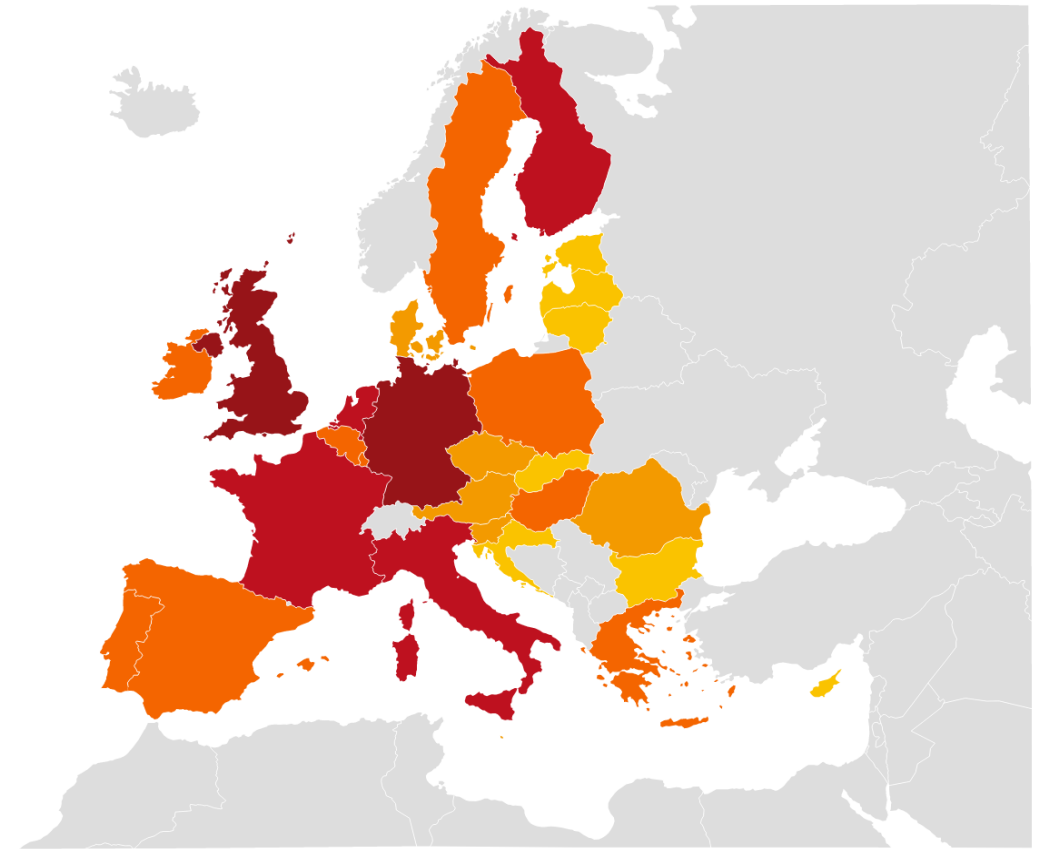
Kiinan suorat sijoitukset Suomeen ja rahoitussektori

- Suomeen on virranneiden kiinalaissijoitusten arvo on suhteellisen suuri.
 - Supercell (6,5mrd €), Amer sports (4,5 mrd €), HyTest (0,5 mrd €), Okmetic (0,2 mrd + 0,5 mrd lisäinvestoinnit)
- Suomalaisten tytäryhtiöiden liikevaihto Kiinassa 13 mrd € 2020 (Venäjällä 6 mrd €)
- Rahoitussektorin suorat Kiinakytkökset maltilliset

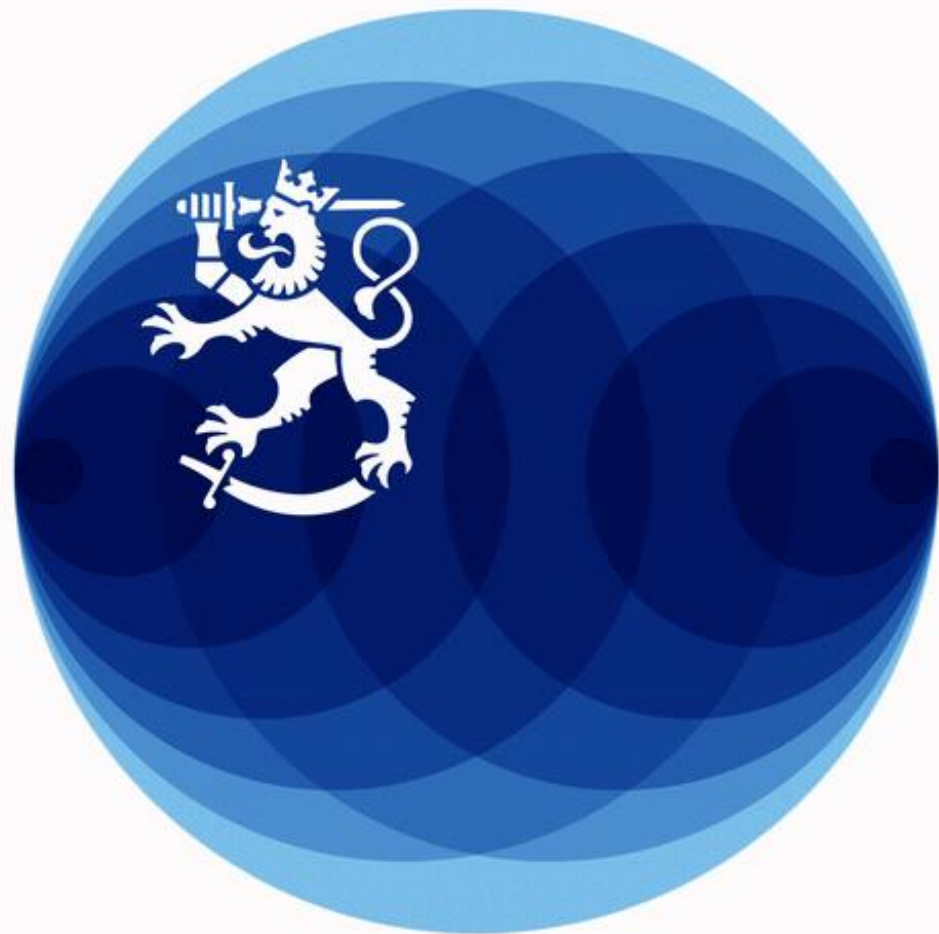
UK and Germany attracted by far the most Chinese investment

Cumulative value of transactions in Europe, in EUR billion (by country, 2000-2021)

0-0.5 0.5-2 2-10 10-20 >20

Lähteet: Merics ja Rhodium Group

Suurvaltakilpailu kiihtyy

Osastopäällikkö Jari Sinkari

Amerikan ja Aasian osasto

Ulkoministeriö

Ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko 2020

”Kiinan nopea nousu globaaliksi toimijaksi on muuttanut suurvaltadynamiikkaa. Sen keskiössä on Yhdysvaltain ja Kiinan välinen kilpailu globaalista johtoasemasta, mikä vaikuttaa valtioiden välisiin suhteisiin maailmanlaajuisesti. Yhdysvaltain ja Kiinan jännitteinen suhde pakottaa myös muut valtiot ja toimijat, kuten EU:n, pohtimaan asemoitumistaan uudessa poliittisessa, taloudellisessa ja ideologisessa kilpailussa.”

Kiina

Maailman toiseksi suurin (> suurin?) talous; tavoitteena vastaava asema poliittisesti ja sotilaallisesti

- **Kansalliset tavoitteet**

- Nousu länsimaiden nöyryytyksestä - historiallisen suurvalta-aseman palauttaminen
- Talouskasvun ja hyvinvoinnin jatkuvuus - puolueen legitimitetin vahvistaminen
- Kiinalaisen kulttuurin ja yhteiskuntamallin vahvistaminen vs. länsimaiset vaikutteet

- **Globaalit tavoitteet**

- Kiinalaisten pääsy johtorooleihin ja Kiinan kv-suurhankkeiden vahvistaminen
- Teknologinen johtajuus ja kontrolli
- Sotilaallinen kapasiteetti: Yhdysvaltojen ja sen liittolaisten roolin heikentäminen ja omien aluevaatimusten vakiinnuttaminen
- Uusi maailmanjärjestys (arvot, ideologia) Kiinan lähtökohdista käsin

Tavoitetila: **Kiinan aseman vakiinnuttaminen kansainvälisesti tunnustettuna suurvaltana ja sen taloudellisen, poliittisen ja sotilaallisen vaikutusvallan käyttö globaalisti**

Kiina (2)

Kiinan suurvaltakehityksen riskitekijöitä

- **Kansallisesti**

- Talouskehitys: onnistuuko tavoite tuplata BKT vuoteen 2035?
- Poliittisen vakauden säilyttäminen: puolueen legitimeetti, Kiinan ydinintressit, ihmisoikeuskysymykset
- Presidentti Xin rooli: väkijoukko valittu politiikka oikeaan suuntaan?
- Innovaatiokyvyn heikkoudet

- **Globaalisti**

- Kiina-kriittisyyden nousu ja Kiinan kv-maineen heikkeneminen
- Kansainvälisen kilpailukyvyn haasteet mm. teknologiassa
- Yhdysvallat haastaa Kiinan nousua, ml. pakotteet

Mikä muuttuu kommunistisen puolueen kokouksen jälkeen vai muuttuuko mikään?

- Xin valinta kolmannelle viisivuotiskaudelle; valta keskittyy entistä enemmän hänelle; sisäisen vakauden säilyttäminen keskeistä
- Kiina jatkaa pitkälti Xin aikaisemmin viitoittamalla tiellä
- Sulkeutuneisuus jatkuu; koronarajoituksiin ei nopeita muutoksia
- Ulkopolitiikassa suurin huomio kohdistuu edelleen Yhdysvaltoihin; vastakkainasettelu saattaa kärjistyä
- Irtiottoa Venäjästä ei ole näkyvissä, ainakaan tässä vaiheessa
- Taiwanin yhdistäminen manner-Kiinaan Xille ja puolueelle tärkeä tavoite
- Kiina EU:lle kumppani, kilpailija ja haastaja; haastajuus korostuu
- Kiinan kehitys huolestuttaa; toimivat suhteet kuitenkin pyrittävä säilyttämään

Yhdysvaltojen Kiina-politiikka

- Kiina on Yhdysvaltojen globaalien johtoaseman vakavin haastaja. Tiukka Kiina-politiikka jatkuu presidentistä ja valtapuolueesta riippumatta.
- Bidenin hallinnon tavoitteita:
 - Kova, mutta hallittu ja vastuullinen kilpailu. Kiina on keskeinen toimija maailmantaloudessa ja globaaliongelmien ratkaisemisessa. Keskinäisriippuvuus on yhä suurta.
 - Nykyisen kansainvälisen sääntöperustaisen järjestyksen puolustaminen. Kiina on hyödyntänyt sitä pitkälti omilla ehdoillaan. Nyt Kiinalla on sekä halu että kasvava kyky muovata kansainvälistä järjestystä ja sen arvopohjaa mieleisempään.
 - Strategisen toimintaympäristön muovaaminen niin, että se tukee Yhdysvaltojen tavoitteita ja visiota kansainvälisestä järjestyksestä.

Bidenin Kiina-politiikan avainkeinot:

Yhdysvaltojen sisäinen vahvistaminen

- Strategiset investoinnit tutkimukseen, koulutukseen, infrastruktuuriin ja työvoimaan. Modernin teollisuusstrategian luominen. Tuotantoketjujen resilienssin vahvistaminen.
- Liittolaisuuksien, kumppanuuksien ja kv. instituutioiden vahvistaminen
 - Indopasifinen alue keskiössä, tuloksina Quad, AUKUS, IPEF ja USA-Asean -huippukokous.
 - Transatlanttinen yhteistyö: TTC, kauppakiistojen ratkominen
 - Naton vahvistaminen, paluu aktiivisempaan rooliin YK:ssa ja teemahuippukokoukset (COVID, demokratia).
- Yhdysvaltojen kansainvälisen kilpailukyvyn vahvistaminen
 - Ytimessä teknologia: vientivalvonta, tutkimuksen turvaaminen, sensitiivisen datan suojaaminen, investointien valvonta sekä Yhdysvaltojen mielestä markkinoita vääristäviin politiikkoihin ja käytäntöihin puuttuminen.
- Puolustussektorilla Kiina määritellään ”kirittäjäksi”.

EU:n ja Suomen asema suhteessa suurvaltakilpailuun on muutoksessa

- Venäjän hyökkäys Ukrainaan on tiivistänyt EU:n ja Yhdysvaltojen transatlanttista suhdetta.
- Suomen Nato-jäsenyys nostaa Suomen suhdetta Yhdysvaltoihin uudelle tasolle.
- Kiinan huolestuttava sisäinen kehitys sekä voimistuva kv. toiminta ja tuki Venäjälle komplisoivat EU:n Kiina-suhdetta.
- Kiina etääntyy yhä kauemmas EU:lle tärkeistä arvoista ja periaatteista.
- EU rakentaa omaa rooliaan ja hakee uutta tasapainoa suhteessa Yhdysvaltoihin ja Kiinaan:
 - Transatlanttisen yhteistyön ja koordinaation tehostaminen.
 - Kiina-riippuvuuden vähentäminen yhteistyötarpeet taloudessa ja globaaliongelmassa huomioiden. Positiivisen agendan rajallisuus.

KIITOS!

- Kommentteja, kysymyksiä?

Kiitos!

Kiina-tietoiskun videotallenne ja esitykset ovat katsottavissa verkkosivuillamme osoitteessa <http://www.bofit.fi> tilaisuuden jälkeen.

BOFIT SUOMEN PANKIN
NOUSEVIEN TALOUKSIEN
TUTKIMUSLAITOS

www.bofit.fi

[@BOFITresearch](https://twitter.com/BOFITresearch)

BOFIT
KIINA
-TIETOISKU

Ajankohtaisia teemoja Kiinan
taloudesta ja talouspolitiikasta